

Ενανθρώπηση σημαίνει σωτηρία! (Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Ιησούς Χριστός, ο ενανθρωπήσας Θεός

Οι ακολουθίες των Χριστουγέννων, παραμονής και αυθημερόν εξόχως, έχουν έναν βασικό στόχο: να καταδείξουν μέσα από τα βιβλικά κείμενα και τροπάρια το μέγα μυστήριο της Σάρκωσης του Λόγου, της ενανθρώπησης του δευτέρου προσώπου της Τριάδος. Χωρίς τη σάρκωση τούτη θα ήταν εξάπαντος αδύνατη η θέωση του ανθρώπου, σύμφωνα και με τον Μ. Αθανάσιο. Και σε όλους πρέπει να καταστεί βαθύτατη συνείδηση ότι *θέωση και σωτηρία ταυτίζονται* στην περίπτωση των ανθρώπων.

Πηγή: katallagi.web.auth.gr/

Στο παρόν θα κινηθούμε με οδηγό τον ευαγγελιστή Ματθαίο (1, 18-24). Το πρώτο σημείο στο οποίο θα σταθούμε είναι η «δικαιοσύνη» του Ιωσήφ του Μνήστορος:

«Ιωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν». Ο ἅγιος Ιωσήφ ἦταν ἓνας ἀπλὸς καὶ ἀκακὸς ἄνθρωπος, γεμάτος ἀγάπη, ἀγαθότητα, ἐπιείκεια, καλοσύνη, ταπείνωση. Δὲν ἦταν ἓνας κολλημένος καὶ φανατικὸς τηρητὴς τοῦ Νόμου. Προέκρινε τὸν ἄνθρωπο (ἐδῶ τὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ) καὶ ὄχι τὸ γράμμα τοῦ Νόμου (Μαρκ. 2: 27). Αὐτὸ ἔδειξε καὶ ὁ Χριστὸς σὲ ὅλη τὴν ἐπίγεια διαδρομὴ τοῦ. Καταδίκασε τὸν δογματισμὸ καὶ τὴν τυπολατρεία, γιὰ τοῦτο ἀλλωστε καὶ μισήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τοὺς κατεξοχὴν πρωταθλητὲς τοῦ διαστροφικοῦ αὐτοῦ ἀθλήματος, τοὺς Φαρισαίους. Δικαιοσύνη, λοιπὸν, ἴσον ἀγιότητα καὶ θεϊκὴ, ἀρχοντικὴ ἀγάπη, ὄχι μικρότητα, μικρόνοια καὶ συμπλεγματοκτικότητα. Νὰ ὁ ἀληθὴς τύπος τοῦ Χριστιανοῦ. Τα ἄλλα, τὰ νομικίστικα, τὰ δικανικά, τὰ δικαιοῦκα καὶ ἀτεγκτα καὶ ἀπάνθρωπα παραπέμπουν στὴ δυτικὴ, στὴ ρωμαιοκαθολικὴ, στὴν αιρετικὴ θεολογία, στίγματα τῆς ὁποίας αμαυρῶνουν τὸ Σῶμα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀκόμη καὶ σήμερα.

«Τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου». Νὰ μιὰ προοιμιακὴ ἐμφάνιση τοῦ Τρίτου τῆς Τριάδος – ἐδῶ ἡ σειρά δὲν εἶναι σὲ καμιὰ περίπτωσι ἀξιολογικὴ – τοῦ Παρακλήτου. Τὸ ἰδιαιτέρου ἔργο Του φαίνεται ξεκάθαρα στὴν προκείμενη *τελειωτικὴ συνεργία* τοῦ στο γεγονός τῆς Σάρκωσης τοῦ Λόγου. Ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἀναπαύεται στὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν συνοδεύει σὲ ὅλη τὴ γήινη πορεία τοῦ (Λουκ. 4: 1). Οἱ θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας, εἰδικότερα ἀπὸ τὸν Μ. Ἀθανάσιου καὶ μετὰ, βλέπουν καὶ ἐδῶ τὴ διάκριση καὶ τὴ σύζευξη *αἰδίας καὶ οικονομικῆς Τριάδος*, ἐνδοτριαδικῆς σχέσης καὶ ἐξωτριαδικῆς δράσης τῆς Θεότητος με ἄλλα λόγια. Μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες ἡ Ἐκκλησία θὰ τὸ ζήσει ἐναργέστερα τοῦτο, στὴ Βάπτισι τοῦ Χριστοῦ.

«Τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν». Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, που στα εβραϊκά σημαίνει σωτήρας, λυτρωτής. Καὶ ἀμέσως ἐπεξηγεῖ ἀπὸ τι ἀκριβῶς σώζει: ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες, τὶς ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς ἐκεῖνες ἐνέργειες που χωρίζουν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεὸ σὲ οντολογικὸ ἐπίπεδο καὶ ὄχι σὲ ψιλό ἠθικό, ὅπως μας ἔμαθαν οἱ ἐκ δυσμῶν ἀδερφοὶ μας καὶ τὰ ἐγχώρια παπαγαλάκια τοὺς. Οντολογικὸ σημαίνει *θέμα ζωῆς* (σχέσης με Θεὸ καὶ κοινωνίας τῆς ἀκτιστῆς θεοποιού Χάρης Του) καὶ *θανάτου* (φθορὰ σωματικὴ καὶ προπαντὸς πνευματικὴ διαστροφή). Καὶ ὅλα τούτα σὲ διάστασι αἰωνιότητος. Τίποτε περισσότερο ἢ λιγότερο ἀπὸ αὐτά.

«Καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»: τὸ νεογέννητο βρέφος δὲν εἶναι ἓνας ψιλὸς ἄνθρωπος, ἓνας ἀκόμη προφήτης ἢ δίκαιος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Εἶναι ὁ Θεός ὁ ἴδιος που «κατέβηκε» ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς Θεότητός τοῦ καὶ σαρκώθηκε, που στὴ γλώσσα τῆς βιβλικῆς σημαίνει πως ἐγίνε πλήρης ἄνθρωπος, με *ψυχὴ λογικὴ καὶ σῶμα*. Ἀσύλληπτο,

απερινόητο μυστήριο. Σκύβουν πάνω του οι νοερές αγγελικές φύσεις και όλοι οι αγιασμένοι άνθρωποι και αδυνατούν όχι μονάχα να το συλλάβουν, αλλά και να το περιγράψουν στοιχειωδώς. Ο Γιαχβέ, ο εν Τριάδι Θεός προσέλαβε την ανθρώπινη φύση στο πρόσωπο του Λόγου, του Υιού του Πατρός. Και έτσι επληρώθη το προαιώνων μυστήριο του Χριστού, τουτέστιν το σχέδιο του Θεού για την πρόσληψη και τη σωτηρία της κτίσης εν Χριστώ Ιησού.

Είναι αλήθεια ότι ο υπερφυής αυτός πλουτισμός της φύσης μας με την εν Χριστώ πρόσληψη και ανάληψή της στα δεξιά του Πατρός ακούγεται σήμερα - εποχή αποκάλυπτου και χυδαίου αγνωστικισμού - ένα τουλάχιστον ευήκοον φιλοσόφημα. Αλλά δεν είναι καθόλου έτσι τα πράγματα. Η πείρα της Εκκλησίας και τα βιώματα των Αγίων της μαρτυρούν την αλήθεια της Σάρκωσης, που συνιστά την *απαρχή* και το τέλος της ανάστασης και της θέωσης όλων ημών ανεξαιρέτως. Αυτή είναι η πανίσχυρη οντολογική *αντιπρόταση* της Εκκλησίας στις μαύρες μέρες μας, που στέφεται η διαστροφή, ευλογείται και επευφημείται το κακό και υποβιβάζεται η ουσία του ανθρώπου σε επίπεδα κατώτερα και των αλόγων κτηνών, τα οποία, σαν σήμερα, κείνο το γλυκύτατο βράδυ της Γέννησης, αναγνώρισαν τον Δημιουργό τους και Τον προσκύνησαν στο πρόσωπο του Θείου Βρέφους, του Φωτός του Κόσμου, του Κυρίου της Δόξης, του Χριστού μας.